

VASA SANGUINEA MEMBRI SUPERIORIS

(A felső végtag vérerei)

1) Arteriae membri superioris: a. subclavia → a. axillaris → a. brachialis → a. ulnaris et radialis

	A. axillaris	A. brachialis
régió	Regio infraclavicularis, Fossa axillaris	Regio brachialis ant., Regio cubiti ant.
lefutás	clavicula alsó széle → plica axillaris ant. seu post.	plica axillaris ant. seu post. → sulcus bicipitalis medialis → fossa cubiti
ágak	2-2-2 ág a <i>m. pectoralis minor</i> felett - mögött - alatt * : 1. /a: a. thoracica suprema 1. /b: a. thoracoacromialis <ul style="list-style-type: none"> ▪ r. acromialis ▪ r. deltoideus ▪ rr. pectorales 2. /a: a. thoracalis lateralis 2. /b: a. subscapularis <ul style="list-style-type: none"> ▪ a. thoracodorsalis ▪ <u>a. circumflexa scapulae</u> (hiatus axillaris med.) 3.: a. circumflexa humeri anterior et posterior (hiatus axillaris lat.)	1. a. profunda brachii (sulcus nervi radialis humeri) <ul style="list-style-type: none"> ▪ a. collateralis radialis ▪ a. collateralis media 2. a. collateralis ulnaris superior 3. a. collateralis ulnaris inferior 4. a. radialis 5. a. ulnaris

?: Az **a. subclavia** minek kíséretében lép ki a **hiatus scalenin**?

?: Mi a **thoracic outlet syndrome (TOS)**?

?: Mik a határok a köv. érszakaszok közt?

- a. subclavia – a. axillaris:
- a. axillaris – a. brachialis:

?: Mikkor anastomizálnak a köv. artériák?

- a. thoracalis lateralis:
- a. circumflexa scapulae:
- a. circumflexa humeri ant.:
- a. collateralis radialis:
- a. collateralis media:
- a. collateralis ulnaris superior:
- a. collateralis ulnaris inferior:

* (thosu+thoac) – (tholat+sub) – (ci)²

?: Minek a kíséretében lép ki a hiatus axillaris lateralis át az **a. circumflexa humeri post.**?

?: Hogyan csillapítaná az a. axillarisból eredő vérzést?

?: A nagy artériák a végtagok mely (hajlító v. feszítő) oldalán futnak? Miért?

	A. radialis	A. ulnaris
régió	Regio cubiti ant. Regio antebrachii ant.	
lefutás	fossa cubiti → processus styloideus radii (alsó 1/3-át nem borítja izom, csontos alapon fut)	fossa cubiti → processus styloideus ulnae (m. flexor carpi ulnaris-tól takartan, izmos alapon fut)
követő ideg	Ramus superficialis nervi radialis	N. ulnaris
ágak	1. a. recurrens radialis (rete cubitihez)	1. a. recurrens ulnaris → ramus ant. et post. (rete cubitihez)
	-	2. a. interossea communis (a. ulnaris-t pótolhatja) <ul style="list-style-type: none"> ○ a. interossea anterior → a. mediana seu a. comitans nervi mediani (N. medianushoz) ○ a. interossea posterior → a. recurrens interossea (rete cubitihez)
	2. ramus carpalis palmaris 3. r. carpalis dorsalis (foveola radialis = fossa tabatière) <ul style="list-style-type: none"> ○ aa. metacarpales dorsales (3) → aa. digitales <i>dorsales</i> propriae (2+2+2) ○ a. ulnodorsalis digiti minimi 4. a. radiodorsalis et ulnodorsalis pollicis ↓ a. radiodorsalis indicis	3. ramus carpalis palmaris 4. r. carpalis dorsalis
	5. r. palmaris superficialis (arcus palmaris superf.-t zárja le)	5. r. palmaris profundus (arcus palmaris prof.-t zárja le)
	6. Arcus palmaris profundus (végág) <ul style="list-style-type: none"> ○ aa. metacarpales palmares (1+3) ○ a. princeps pollicis <ul style="list-style-type: none"> ▪ a. radiopalmaris indicis ▪ a. radiopalmaris et ulnopalmaris pollicis 	6. Arcus palmaris superficialis <ul style="list-style-type: none"> ○ aa. digitales communes (3) → aa. digitales <i>palmares</i> propriae (2+2+2) ○ a. ulnopalmaris digiti minimi

2) Rete (arteriosum) membri superioris (a felső vtg artériás kollaterális érrecéi)

a) Rete arteriosum acromiale

Fő értörzs	Anastomizáló ágak		Fő értörzs
a. axillaris (felső szakasz) ↓ a. thoraco-acromialis	r. acromialis	r. acromialis	a. subclavia ↓ truncus thyrocervicalis ↓ a. suprascapularis

b) Rete arteriosum scapulae et humeri

Fő értörzs	Anastomizáló ágak		Fő értörzs
a. axillaris (középső szakasz) ↓ a. subscapularis	a. circumflexa scapulae	a. suprascapularis	a. subclavia ↓ truncus thyrocervicalis
		a. dorsalis scapulae / r. descendens	a. subclavia ↓ a. transversa cervicis
a. axillaris (alsó szakasz)	a. circumflexa humeri ant.	a. circumflexa humeri post.	a. axillaris (alsó szakasz)

c) Rete arteriosum cubiti / olecrani (7-8 ág → 3-4 anastomosis)

Fő értörzs	Anastomizáló ágak		Fő értörzs
a. brachialis	a. collateralis ulnaris sup.	a. recurrens ulnaris – ramus post.	a. ulnaris
	a. collateralis ulnaris inf.	a. recurrens ulnaris – ramus ant.	
a. profunda brachii	a. collateralis radialis	a. recurrens radialis	a. radialis
	a. collateralis media	a. recurrens interossea	a. interossea post.

d) Rete arteriosum carpi palmare et dorsale

Fő értörzs	Anastomizáló ágak	Fő értörzs
a. radialis	r. carpalis dorsalis et palmaris	a. ulnaris
a. interossea ant.	végágak	a. interossea post.

e) Rete arteriosum palmare (arcus palmaris superf. et prof.) et dorsale manus

A. RADIALIS: Arcus palmaris **profundus** PROXIMALISAN → hosszú ágakat ad

A. ULNARIS: Arcus palmaris **superficialis** DISTALISAN → rövidebb ágakat ad

- profundusból
    - → aa. metacarpales palmares (1+3) →
    - ↓
    - → a. princeps pollicis → a. radiopalmaris indicis
  - superficialisból
    - → aa. digitales communes →
- } aa. digitales **palmares** propriae
- profundust lezárja: r. palmaris profundus ex a. ulnaris
  - superficialist lezárja: r. palmaris superficialis ex a. radialis

Fő értörzs	Anastomizáló ágak		Fő értörzs
a. <u>u</u> lnaris ↓ Arcus palmaris superficialis	aa. digitales communes	aa. metacarpales palmares	a. radialis ↓ Arcus palmaris profundus
a. radialis ↓ Ramus carpalis dorsalis	aa. metacarpales dorsales		

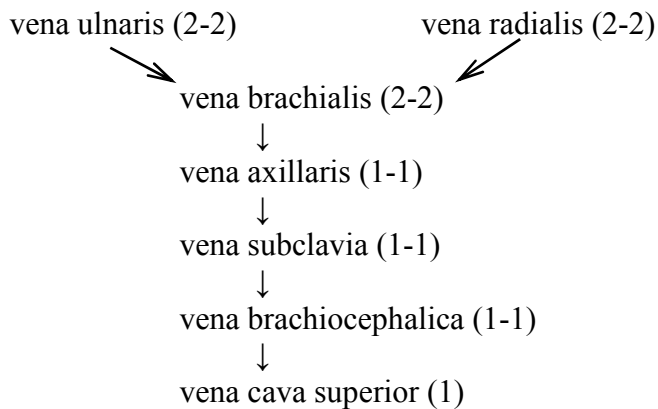
A. RADIALIS → **Rete arteriosum dorsale manus**

- r. carpalis dorsalis (foveola radialis = fossa tabatière)
    - aa. metacarpales dorsales (3) →
    - a. ulnodorsalis digiti minimi
  - Arcus palmaris profundus (végág)
    - aa. metacarpales palmares (1+3) →
- } rr. perforantes
- aa. digitales **dorsales** propriae (2+2+2)
- aa. digitales communes ex. A. ulnaris
- a. princeps pollicis
    - a. radiopalmaris indicis
    - a. radiopalmaris et ulnopalmaris pollicis
  - a. radiodorsalis et ulnodorsalis pollicis
    - ↓
    - a. radiodorsalis indicis dorsalis*

* Megj.: minden ujjhoz **4** artéria és idegág fut → komplikált érellátás: pollex, index, digitus minimus

3) A felső végtag vénás rendszere: mélyvénás + felületes vénás rendszer

a) Mélyvénás rendszer: a vénák párossával követik az artériákat (vv. comitantes)

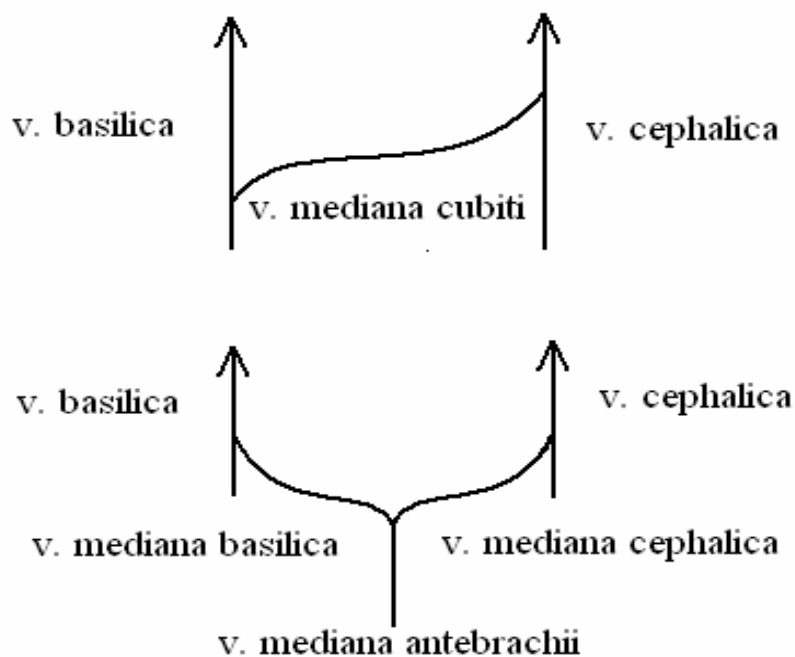

b) Felületes vénás rendszer: a vénák artériát nem követve, egymás közt sűrű anastomosis hálózatot (**rete venosum s. plexus venosus**) hoznak létre

- vv. metacarpeae palmares → rete venosum palmare manus
- vv. metacarpeae dorsales → rete venosum dorsale manus / plexus venosus dorsalis manus
  - pollex v. metacarpea dorsalis → v. cephalica
  - néhány erősebb dorsalis ág → v. *cephalica accessoria* seu v. *salvatella*
  - kisujj v. metacarpea dorsalis → v. basilica

↓
végeredményben: v. cephalica et basilica

- N és M alakú anastomosisok képzése (nem mindig kivehető):

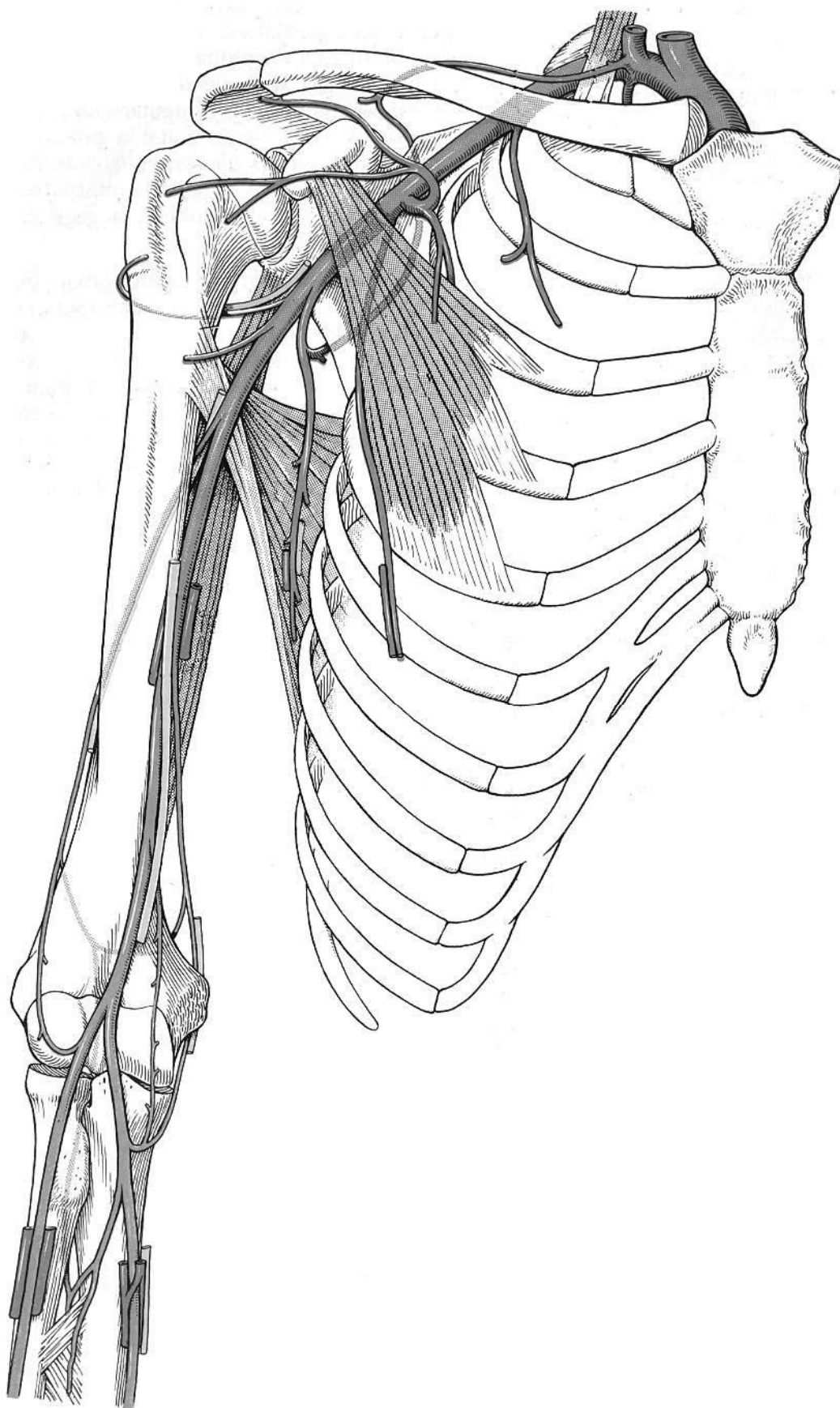
- v. mediana cubiti **klinikai** vonatkozása: a vénás injekció (iv.) és a vérvételek kedvelt helye, mert ritka mellette a bőrideg
- v. cephalica lefutása (kívül / lateralisan / radialisan): pollex → antebrachium lateralis oldala (**n. cutaneus antebrachii lateralis**) → sulcus bicipitalis lateralis → sulcus deltoideopectoralis → → trigonum clavipectorale → vena axillaris
- v. basilica lefutása (belül / medialisan / ulnarisan): digitus minimus → antebrachium med. oldala (**n. cutaneus antebrachii medialis**) → sulcus bicipitalis medialis → *hiatus basilicus* (fascia brachii) → egyik vagy mindkét vena brachialis

4) V. axillaris

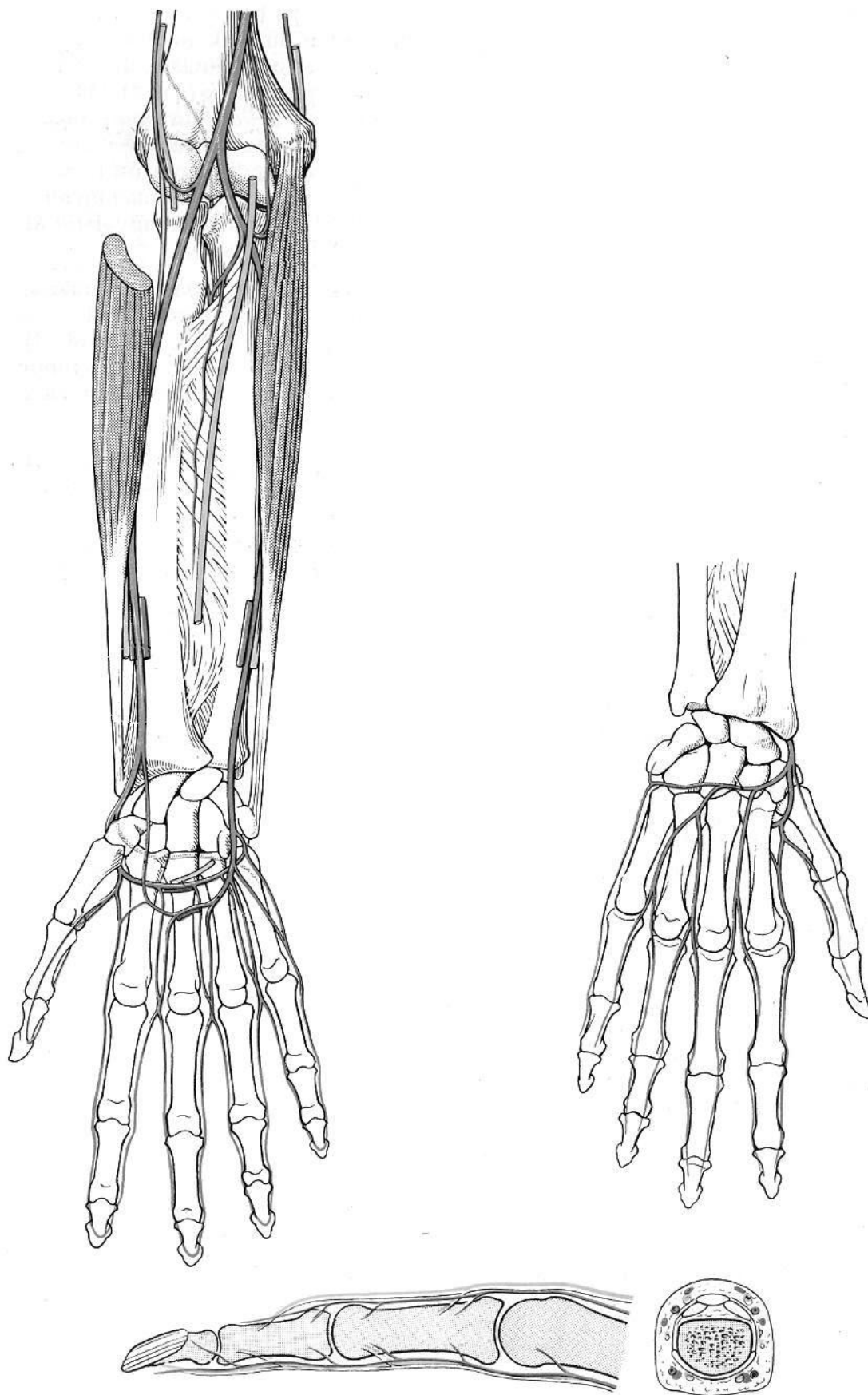
- lefutás: v. basilica beömlésétől → #1 costa és a clavicula szöglete
2 vv. brachiales → v. axillaris → (m. scaleneus ant. előtt) v. subclavia
- ↑
v. basilica

↓
v. brachiocephalica* ← v. jugularis int.
↓
v. cava superior
- felveszi még:
    - a. axillaris ágait kísérő vénákat – legerősebb: v. thoracoacromialis
    - v. cephalica-t
    - v. thoracoepigastrica-t (vv. paraumbilicales)

* v. subclavia és jugularis int. beömlési szöge = **angulus venosus** = **Pirogov – szöglet** ← itt történik a test nyirkának elvezetése a vénás keringésbe: *ductus thoracicus* (test 3/4 nyirka), *truncus lymphaticus dexter* (test 1/4 nyirka)

1. ábra: A. axillaris et brachialis ágai

2. ábra: A. radialis et ulnaris ágai